

MÓDSZERTAN

BONITÁSÉRTÉKELÉS

A bonitásértékelés célja egy vállalat pénzügyi stabilitásának gyors megítélése.

Emellett előzetes képet ad a cég jövőbeli üzleti kilátásairól, valamint arról, hogy mekkora a valószínűsége annak, hogy az adott vállalat a jövőben csődbe kerül vagy bankszámlája zárolás alá kerül.

A mélyreható bonitásértékelés részletesebb betekintést nyújt a vállalat működésébe, mivel minden egyes mutató üzleti teljesítményét külön elemzi - ezek összessége adja meg a végső bonitásértékelés eredményét.

Azokkal a vállalatokkal, amelyek mutatóinak többsége a táblázat piros zónájába esik, rendkívül körültekintően kell üzletelni. Ezzel szemben azok a cégek, amelyeknél a mutatók többsége a zöld zónában található, nem jelentenek számottevő üzleti kockázatot.

A bonitásértékelés évente egyszer kerül kiszámításra, az előző évi bonitásértékelés, valamint a vállalat működését tükröző mutatók alapján összeállított képlet segítségével. A bonitásértékelés öt fő osztályba van sorolva:

Értékelési osztályok	CompanyWall business	MOODY'S	S&P Global	FitchRatings
Elsődleges	AAA	Aaa	AAA	AAA
	AA+	Aa1	AA+	AA+
Magas	AA	Aa2	AA	AA
	AA-	Aa3	AA-	AA-
Felső-közepes	AA--	A1	A+	A+
	A+	A2	A	A
	A	A3	A-	A-
Alsó-közepes	A-	Baa1	BBB+	BBB+
	A--	Baa2	BBB	BBB
	A---	Baa3	BBB-	BBB-
Spekulatív	BBB+	Ba1	BB+	BB+
	BBB	Ba2	BB	BB
	BBB-	Ba3	BB-	BB-
Nagyon spekulatív	B+	B1	B+	B+
	B	B2	B	B
	B-	B3	B-	B-
Nagyon magas kockázat	CCC	Caa1	CCC+	CCC
	CC	Caa2	CCC	
	C	Caa3	CCC-	
Törölt	D	Ca	CC	CC
		C	C	C
Nincs értékelés	/	/	D	D

KOCKÁZATOS ÜZLETVITEL

A bonitásértékelés megállapításának folyamata magában foglalja a mutatók egymással való összevetését, valamint az eredmények és pénzügyi értékelések kategorizálását. A számítás során a legfontosabb mutatócsoportokat használjuk, ezek a likviditási mutatók és a hatékonysági (jövedelmezőségi) mutatók. Mindkét csoportból a legrepresentatívabb mutatókat vesszük figyelembe.

A bonitásértékelés igazodik a vállalat méretéhez, az alkalmazottak számához és az éves árbevételhez, az azonos tevékenységi körű cégekhez viszonyítva. Bonitásértékelést csak azoknak a vállalatoknak adunk ki, amelyek esetében az összes szükséges mutató kiszámítható. Azoknál a cégeknél, amelyek esetében egy vagy több kulcsmutató nem számítható ki, nem kerül kiadásra bonitásértékelés.

A bonitásértékelés célja a vállalat gyors és egyszerű pénzügyi megítélése. Emellett előzetes képet ad a vállalat jövőbeli működéséről, és arról, hogy mekkora az esélye annak, hogy a cég a jövőben csődbe kerül vagy számlái zárolásra kerülnek.

MAGAS STABILITÁSI MINŐSÍTÉS

AAA

Maximális üzleti biztonság

Az **AAA** bonitásértékelés a legmagasabb minősítési szintet jelöli, amelyet rendkívül stabil pénzügyi helyzetű és szinte semmilyen kockázattal nem rendelkező vállalatok kapnak meg. Ez az értékelés minimális pénzügyi kockázatra, kiváló hitelképességre és magas likviditásra utal.

Az ilyen minősítésű cégek rendszeresen teljesítik kötelezettségeiket a beszállítóikkal, alkalmazottaikkal és az állammal szemben, bevételeik stabilak, eladósodottságuk alacsony. Teljes mértékben megbízható üzleti partnereknek számítanak, akiknél gyakorlatilag nincs kockázata pénzügyi problémának vagy fizetésektelenségnek.

Ezt a minősítést leggyakrabban nagy, sikeres, hosszú múltra visszatekintő vállalatok érik el, kiváló pénzügyi mutatókkal.

AA+

Nagy stabilitás és megbízhatóság

A **AA+** bonitásértékelés olyan vállalatoknak kerül odaítélésre, amelyek kiemelkedő pénzügyi erővel és nagyon alacsony hitelkockázattal rendelkeznek. Ezek a cégek magas szintű fizetőképességgel (szolvenciával) bírnak, rendszeresen teljesítik kötelezettségeiket, és stabilan működnek.

Bár ki lehetnek téve bizonyos piaci változásoknak, pénzügyi helyzetük lehetővé teszi számukra, hogy sikeresen alkalmazkodjanak, és hosszú távon is megőrizték stabilitásukat. Az ilyen vállalatokat megbízható partnereknek tekintik a biztonságos és tartós üzleti kapcsolatokhoz.

AA

Stabilitás és megbízhatóság

Az **AA** bonitásértékelés olyan vállalatokat jelöl, amelyek nagyon magas bonitással és stabil üzleti működéssel rendelkeznek. Ezek a cégek erős pénzügyi pozícióban vannak, jól kezelik kötelezettségeiket, és folyamatos növekedést érnek el.

Bár kis mértékű üzleti kockázat fennállhat, ez elhanyagolható a biztonsághoz és megbízhatósághoz képest, amit ezek a vállalatok nyújtanak. Az **AA** besorolású cégek iparáguk legjobbjai közé tartoznak, és kiváló választást jelentenek hosszú távú üzleti együttműködésekhez.

AA-**Stabilitás minimális kockázati tényezőkkel**

Az **AA-** bonitásértékelés magas szintű pénzügyi stabilitást és megbízhatóságot jelez, azonban enyhén megemelkedett kockázattal jár a magasabb bonítáosztályokhoz képest.

Ezek a vállalatok stabilan működnek, és nem szembesülnek komoly pénzügyi nehézségekkel, de előfordulhatnak bizonyos tényezők – például időszakos bevételi ingadozások vagy valamivel magasabb eladósodottság –, amelyek ebbe a kategóriába sorolják őket.

Ennek ellenére az **AA-** minősítés továbbra is egy megbízható üzleti szereplőt jelöl, jó fizetőképességgel és kötelezettségvállalási képességgel, ami hosszú távú együttműködéshez megfelelő partnerré teszi őket.

AA--**Stabil üzletmenet enyhén megnövekedett kockázattal**

Az **AA--** bonitásértékelés magas fokú pénzügyi stabilitást jelez, enyhén megemelkedett kockázattal a magasabb bonítáosztályokhoz képest. Ez a minősítés arra utal, hogy a vállalat képes kötelezettségeit rendszerben teljesíteni, azonban előfordulhatnak időszakos bevételi ingadozások vagy fokozottabb piaci kitettség.

Bár bizonyos mértékű kockázat fennáll, az **AA--** értékelés továbbra is egy szilárd üzleti szereplőt jelöl, jó hitelképességgel, és összességében viszonylag biztonságos választást jelent üzleti együttműködésre.

A+**Biztonságos és stabil üzleti partner, alacsony hitelkockázattal.**

Az **A+** bonitásértékelés stabilitást és alacsony hitelkockázatot jelez. Az ilyen minősítésű vállalatok szilárd pénzügyi mutatókkal rendelkeznek, és rendszeresen teljesítik kötelezettségeiket, ami megbízható partnerre teszi őket hosszú távú együttműködésekben.

Bár ez az értékelés nem tartozik a legmagasabbak közé, mégis magas szintű biztonságot tükröz. Az esetleges kisebb kockázatok olyan tényezőkhez köthetők, mint a növekedési fázisban való működés vagy a piaci kihívások. Összességében az **A+** bonitásértékelés pénzügyi stabilitást és alkalmazkodóképességet jelez, amely biztos üzleti működést eredményez.

A**Stabil vállalkozás mérsékelt kockázattal**

Bonitetna ocjena **A** označava stabilno poslovanje uz umjeren rizik. Subjektivno ovom ocjenom imaju solidnu financijsku poziciju i uredno izmiruju obaveze, ali mogu biti podložni manjim oscilacijama u prihodima ili ovisnosti o tržišnim kretanjima.

Iako postoji nešto veći rizik u odnosu na više bonitetne razrede, njihova dugoročna solventnost nije ugrožena.

Bonitetna ocjena **A** ukazuje na tvrtku koja je pouzdan poslovni partner i koja ima dobre preduvjete za daljnji rast i razvoj, uz sposobnost prilagođavanja izazovima tržišta.

A-**Stabil vállalkozás bizonyos kockázati tényezőkkel**

Az **A-** bonitásértékelés stabil működést jelez, ugyanakkor bizonyos kockázati tényezők jelenlétére is utal. Az ilyen minősítésű vállalatok jó likviditással és kötelezettségvállalási képességgel rendelkeznek, de időnként pénzügyi ingadozásokkal vagy működési kihívásokkal szembesülhetnek.

Bár pénzügyi stabilitásuk összességében magas szinten van, bizonyos tényezők hosszú távon befolyásolhatják biztonságukat.

Az **A-** értékelés megerősíti, hogy a cég megbízható üzleti partner, ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy pénzügyi mutatóik jövőbeni alaposabb figyelemmel követése indokolt.

A--**Stabil üzletmenet hangsúlyosabb pénzügyi ingadozásokkal**

Az **A--** bonitásértékelés pénzügyileg stabil vállalkozásokat jelöl, amelyek továbbra is megbízható üzleti partnereknek számítanak, azonban jellemző rájuk valamivel nagyobb bevételi ingadozás és magasabb kockázati szint a jobban értékelt cégekhez képest.

Bár rendszeresen teljesítik kötelezettségeiket, érzékenyebbek lehetnek a piaci változásokra, vagy nagyobb eladósodottsággal rendelkezhetnek. Ez a minősítés nem jelenti azt, hogy a vállalat ne lenne biztonságos partner, de hosszú távú együttműködés előtt mindenképpen javasolt a működésének alaposabb elemzése.

A---**Stabilitás megnövekedett pénzügyi kockázatokkal**

Az **A--** bonitásértékelés pénzügyileg stabil vállalatokat jelöl, amelyek továbbra is megbízható üzleti partnereknek számítanak, azonban bevételeikben kifejezettebb ingadozások és a jobb minősítésű cégeknél magasabb kockázati szint jellemzi őket.

Bár rendszeresen teljesítik kötelezettségeiket, érzékenyebbek lehetnek a piaci változásokra, vagy magasabb eladósodottsággal rendelkezhetnek.

Ez a minősítés nem jelenti azt, hogy a vállalat ne lenne biztonságos partner, de hosszú távú együttműködés előtt ajánlott alaposabban megvizsgálni a cég működését.

MÉRSÉKELT STABILITÁSI ARÁNY

BBB+**Stabilitás potenciális kockázatokkal**

A **BBB+** bonitásértékelés olyan vállalatokat jelöl, amelyek stabilan működnek, de bizonyos pénzügyi és piaci kockázatoknak ki vannak téve. Hosszú távú fenntarthatóságuk szempontjából kulcsfontosságú, hogy képesek legyenek alkalmazkodni a gazdasági változásokhoz és iparági kihívásokhoz.

Bár ezek a cégek megbízható üzleti partnerek, előfordulhatnak időszakos bevételi ingadozások, fokozott érzékenység a gazdasági változásokra, vagy erősebb függőség az ügyfelektől és a piaci feltételektől.

Az ilyen vállalatokkal való üzleti kapcsolatokban fontos tudatosítani a változó körülményeket és azt, hogy ezek a cégek mennyire képesek alkalmazkodni a piaci viszonyokhoz. Ez stabilitást jelent, de egyben bizonyos kockázatokat is hordoz, ezért elengedhetetlen az esetleges üzleti kihívások előzetes értékelése.

BBB**Stabil üzletmenet jelentős ingadozásokkal**

A **BBB** bonitásértékelés olyan vállalatokat jelöl, amelyek stabilan működnek, de szembesülhetnek nagyobb bevételi ingadozásokkal és kihívásokkal a pénzügyi egyensúly fenntartásában.

Bár továbbra is megbízható üzleti partnereknek számítanak, ezek a cégek nem immúnisak a gazdasági és piaci változásokra. Likviditásuk jelentősebb fluktuációnak lehet kitéve, és hosszú távú stabilitásuk attól függ, mennyire képesek alkalmazkodni a versenyhez és az iparági átalakulásokhoz.

Az ilyen besorolású vállalatok rendszeresen teljesítik kötelezettségeiket, de pénzügyi helyzetük a külső tényezők függvényében változhat. Hosszú távú üzleti együttműködés előtt ajánlott a cég pénzügyi stabilitásának és növekedési lehetőségeinek alapos felmérése a biztonságosabb üzletmenet érdekében.

BBB-

Stabilitás nagyobb kockázatokkal

A **BBB-** bonitásértékelés olyan vállalatokat jelöl, amelyek stabilan működnek, de fokozott pénzügyi és piaci kockázatokkal szembesülnek.

Ezek a cégek megfelelő likviditással és kötelezettségvállalási képességgel rendelkeznek, azonban üzleti tevékenységük veszélybe kerülhet piaci változások, gazdasági válságok vagy ipárag-specifikus problémák következtében. Bár képesek lehetnek rövid távú nehézségekből felépülni, hosszú távú fenntarthatóságuk bizonytalan lehet.

A **BBB-** minősítés megköveteli az ilyen cégek működésének fokozott figyelemmel kísérését és annak értékelését, mennyire képesek alkalmazkodni a környezet változásaihoz. Az ilyen besorolású vállalatokkal való üzleti kapcsolatok során javasolt az óvatosság, valamint pénzügyi teljesítményük folyamatos figyelemmel kísérése, a stabil üzletmenet biztosítása és a lehetséges kockázatok minimalizálása érdekében.

B+

Megnövekedett kockázat, de a javulás lehetősége fennáll

A **B+** bonitásértékelés olyan vállalatokat jelöl, amelyek gyengébb pénzügyi stabilitással rendelkeznek, és megnövekedett üzleti kockázatot hordoznak. Likviditásuk instabil lehet, és kötelezettségeik teljesítési képessége korlátozott.

Ezek a cégek gyakran felépülési vagy restrukturálási folyamatban vannak, ami bevételi ingadozásoknak és bizonytalanságnak teszi ki őket.

Bár van lehetőség a javulásra, az ilyen kategóriájú vállalatokkal való együttműködés fokozott óvatosságot és pénzügyi helyzetük folyamatos figyelemmel kísérését igényli.

B

Fokozott kockázat, óvatosság szükséges

A **B** bonitásértékelésű vállalatok jelentős üzleti kihívásokkal és pénzügyi kockázatokkal néznek szembe.

Stabilitásuk veszélybe kerülhet a gyakori bevételi ingadozások, likviditási problémák és pénzügyi kötelezettségek teljesítésében jelentkező nehézségek miatt, ami őket kockázatos üzleti partnerekké teszi.

Bár létezik lehetőség a talpra állásra, az ilyen vállalatokkal való együttműködés alapos pénzügyi elemzést és az üzleti stratégia megfelelő alakítását igényli. A **B** minősítéssel rendelkező cégek gyakran nem képesek elkerülni válsághelyzeteket, ezért befektetés vagy együttműködés esetén számolni kell az üzleti kapcsolatok bizonytalanságával.

B-

Magas kockázatú, komoly kihívásokkal szembesülő vállalatok

A **B-** bonitásértékelés olyan vállalatokat jelöl, amelyek komoly pénzügyi nehézségekkel küzdenek és magas üzleti kockázattal működnek.

Likviditásuk és kötelezettségvállalási képességük súlyosan sérült, működésüket jelentős bevételi ingadozások jellemzik.

Ezek a cégek gyakran restrukturálási vagy konszolidációs folyamatban vannak, ami tovább növeli az üzleti bizonytalanságot. Bár van esély a talpra állásra, a **B-** értékelésű vállalatokkal való együttműködés magas kockázatot hordoz, és megköveteli pénzügyi helyzetük folyamatos figyelemmel kísérését, valamint a gyors reakcióképességét esetleges további problémák esetén.

MAGAS KOCKÁZATI ÉRTÉKELÉSEK

CCC

Nagy kockázat, bizonytalan jövő

A **CCC** bonitásértékelés olyan vállalatokat jelöl, amelyek súlyos pénzügyi nehézségekkel küzdenek, és nagy a csődkockázatuk. Kötelezettségeik teljesítésére való képességük jelentősen romlott, működésük folytatása sürgős pénzügyi beavatkozásoktól vagy restrukturálástól függ.

Ezek a cégek gyakran magas eladósodottsággal, likviditási problémákkal és fizetési késedelmekkel küzdenek. Előfordulhatnak náluk kényszerbehajtások, bírósági eljárások vagy egyéb nyomások, amelyek veszélyeztetik a stabilitásukat.

Az ilyen vállalatokkal való együttműködés rendkívül magas kockázattal jár, mivel jövőjük bizonytalan. Bármilyen üzleti kapcsolat kialakítása előtt elengedhetetlen a cég pénzügyi helyzetének részletes elemzése, valamint minden szükséges védelmi intézkedés meghozatala a lehetséges veszteségek

CC

Kritikus pénzügyi helyzet, komoly csődveszély

A **CC** bonitásértékelés olyan vállalatokat jelöl, amelyek rendkívül kockázatos helyzetben vannak, komoly pénzügyi problémákkal küzdenek, és magas a csőd vagy felszámolás kockázata. Kötelezettségeik teljesítésére való képességük jelentősen sérült, és a vállalat túlélése a közeljövőben rendkívül bizonytalan.

Az ilyen minősítésű cégekkel való együttműködés nagy üzleti kockázatot hordoz, ezért minden tényezőt alaposan mérlegelni kell, mielőtt bármilyen üzleti kapcsolatba lépünk velük. Nagy a valószínűsége annak, hogy ezek a vállalatok a közeljövőben nem lesznek képesek folytatni működésüket.

C

Kritikus pénzügyi helyzet

A **C** bonitásértékelés kritikus pénzügyi helyzetet jelez. Az ilyen minősítésű vállalatok komoly nehézségekkel küzdenek kötelezettségeik teljesítésében, és a csőd vagy felszámolás szinte elkerülhetetlen a közeljövőben.

A **C** értékelésű cégek túlélési esélyei minimálisak, és minden együttműködés komoly pénzügyi veszteség kockázatát hordozza.

Ha ennek ellenére felmerül az üzleti kapcsolat lehetősége, elengedhetetlen a helyzet alapos kivizsgálása, valamint minden szükséges védelmi intézkedés megtétele.

ÁTLÁTHATATLAN PÉNZÜGYI HELYZET VAGY TÖRLÉS

D

Törölt vállalatok

A **D** jelölést azok a vállalatok kapják, amelyeket töröltek, és amelyek a továbbiakban nem folytatják tevékenységüket.

/

Nincs hitelminősítés

Ismeretlen pénzügyi profil.

A bonitásértékeléssel nem rendelkező vállalat lehet újonnan alapított, üzletileg inaktív, vagy nem rendelkezik elérhető pénzügyi beszámolókkal. Emiatt megbízhatósága nem meghatározható egyértelműen.

Mielőtt üzleti kapcsolatba lépünk egy ilyen céggel, fontos további információkat gyűjteni, és alaposan felmérni a lehetséges kockázatokat.

A hitelminősítés kiszámításának módszertana

Az értékelés statikus része évente egyszer kerül kiszámításra a pénzügyi beszámolók benyújtásakor, amelyek a következő mutatószámokból állnak:

1. Likviditási ráta

A likviditási ráta azt mutatja meg, hogy a vállalat milyen mértékben képes határidőre teljesíteni pénzügyi kötelezettségeit.

A folyó likviditási mutató azt méri, hogy a vállalat képes-e kifizetni esedékes tartozásait a rendelkezésre álló eszközökből.

A likviditási ráta számítása a következő képlettel történik:

$$\text{Folyó likviditási ráta} = \frac{\text{Forgóeszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

$$\text{Csökkentett (gyors) likviditási ráta} = \frac{\text{Monetáris eszközök}}{\text{Rövid lejáratú kötelezettségek}}$$

2. Szolvencia ráta

A szolvencia ráta, más néven pénzügyi struktúra mutató, a vállalat hosszú távú likviditását, azaz fizetőképességét mutatja.

A vállalat hosszú távú pénzügyi helyzetének értékelésére a következő arányszámokat használjuk:

- eladósodottsági ráta
- saját tőke aránya az összes eszközhöz viszonyítva

$$\text{Állóeszköz-fedezeti ráta} = \frac{\text{Saját tőke}}{\text{Állóeszközök}}$$

$$\text{Reáleszköz-fedezeti ráta} = \frac{\text{Hosszú távú tőke}}{\text{Reáleszközök}}$$

$$\text{Készletek fedezeti rátája működőtőkével (NOK)} = \frac{\text{NOK}}{(\text{Készletek} + \text{Rövid lejáratú követelések})}$$

$$\text{Forgóeszközök fedezeti rátája működőtőkével (NOK)} = \frac{\text{NOK}}{\text{Forgóeszközök}}$$

$$\text{Eladósodottsági ráta} = \frac{\text{Összes kötelezettség}}{\text{Saját tőke}}$$

$$\text{Kamatfedezeti ráta} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Fizetett kamatok}}$$

3. Hatékonysági ráta

A hatékonysági vagy aktivitási mutatók a beszerzési és értékesítési folyamatok áramlását mutatják. A legfontosabb mutatók ebben a kategóriában:

$$\text{Üzleti eszközök forgási rátája} = \frac{\text{Értékesítési árbevétel}}{\text{Átlagos üzleti eszközök}}$$

$$\text{Fix eszközök forgási rátája} = \frac{\text{Értékesítési árbevétel}}{\text{Átlagos fix eszközök}}$$

$$\text{Saját tőke forgási rátája} = \frac{\text{Értékesítési árbevétel}}{\text{Átlagos saját tőke}}$$

$$\text{Forgóeszközök forgási rátája} = \frac{\text{Értékesítési árbevétel}}{\text{Átlagos forgóeszközök}}$$

$$\text{Készletek forgási rátája} = \frac{\text{Értékesítési árbevétel}}{(\text{Átlagos készlet} + \text{Készletérték-veszteség} - \text{AVR})}$$

$$\text{Vevőkövetelések forgási rátája} = \frac{\text{Külső értékesítési árbevétel}}{\text{Átlagos vevőkövetelések}}$$

$$\text{Nettó üzemi nyereségráta} = \frac{\text{Teljes beszerzések}}{\text{Átlagos szállítói kötelezettségek}}$$

4. Jövedelmezőségi ráta

A jövedelmezőségi mutatók azt mutatják meg, hogy a vállalat mennyire képes nyereséget termelni, és kulcsfontosságú mutatók a pénzügyi siker értékelésében. Ide tartoznak többek között:

$$\text{Bruttó üzemi nyereség ráta} = \frac{\text{Bruttó üzemi nyereség}}{\text{Értékesítési árbevétel}}$$

$$\text{Nettó üzemi nyereségráta} = \frac{\text{Nettó üzemi nyereség}}{\text{Értékesítési árbevétel}}$$

$$\text{Nettó nyereségráta} = \frac{\text{Nettó nyereség}}{\text{Értékesítési árbevétel}}$$

$$\text{Bruttó nyereségráta} = \frac{(\text{Nettó nyereség} + \text{Kamatköltségek} \times (1 - \text{adókulcs}))}{\text{Értékesítési bevételek}}$$

$$\text{ROA} = \frac{(\text{Nettó nyereség} + \text{Kamatköltségek} \times (1 - \text{adókulcs}))}{\text{Átlagos eszközállomány}}$$

$$\text{ROE} = \frac{\text{Nettó nyereség}}{\text{Átlagos saját tőke}}$$

Bonitásértékelés nem kerül kiszámításra az alábbi szektorok esetében:

- Állami monetáris és pénzügyi intézmények
- Belföldi magán monetáris és pénzügyi intézmények
- Külföldi felügyelet alá tartozó monetáris és pénzügyi intézmények
- Állami biztosítótársaságok és nyugdíjalapok
- Belföldi magán biztosítótársaságok és nyugdíjalapok
- Külföldi felügyelet alá tartozó biztosítótársaságok és nyugdíjalapok
- A teljes pénzügyi és biztosítási szolgáltatási szektor
- Egyéni vállalkozók - munkáltatók
- Újonnan alapított vállalatok